

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО»

Ступінь вищої освіти «Бакалавр»

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Спеціальність 023 Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація

Кваліфікація: Бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва,
реставрації / мистецтвознавець

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ

РАДОЮ ХДАДМ

Голова вченої ради

В. ДАНИЛЕНКО /

(протокол № 2 від "19" травня 2020 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 1 вересня 2020 р.

Т.в.о. ректора О. СОБОЛЄВ /

(наказ № 48 від "17" червня 2020 р.)

Харків
2020

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО»

Ступінь вищої освіти «Бакалавр»
галузі знань 02 Культура і мистецтво
за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація

Кваліфікація: Бакалавр образотворчого мистецтва,
декоративного мистецтва, реставрації / мистецтвознавець

Згідно Стандарту вищої освіти (наказ № 725 МОН України від 24.05. 2019 р.)

СХВАЛЕНО:

Голова підкомісії зі спеціальності 023
«Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»

_____ В. ШУЛІКА

« ____ » _____ 2020 р.

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор з науково-
педагогічної роботи ХДАДМ

_____ О. СОБОЛЄВ

« ____ » _____ 2020 р.

РЕКОМЕНДОВАНО:

Вченою радою факультету
«Образотворче мистецтво»

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2020 р.

Голова вченої ради факультету

_____ В. ШЕВЧЕНКО

« ____ » _____ 2020 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО» розроблена на основі Стандарту вищої освіти, затвердженого наказом № 725 від 24.05.2019 р. МОН України, проектною групою науково-методичної комісії спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» у складі:

Керівник проектної групи,

гарант освітньої програми

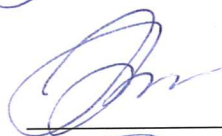
кандидат мистецтвознавства, доцент
кафедри теорії і історії мистецтв

Л. МЕЛЬНИЧУК

Члени проектної групи:

кадидат мистецтвознавства, доцент

В. ЧЕЧИК

кандидат мистецтвознавства,

А. КОРНЄВ

Рецензії-відгуки стейкхолдерів:

Директор Харківського художнього музею,
заслужений працівник культури України

В. МИЗГІНА

«12» травня 2020 р.

Співзасновниця ГО «Єрміловцентр. Артлабораторія»,

директорка Культурно-просвітницького центру
сучасного мистецтва «YermilovCentre»

Н. ІВАНОВА

«15» травня 2020 р.

Директор КПСМНЗ «Дитяча художня школа № 2 ім. П. Левченка»

О. СЕРДЮК

«15» травня 2020 р.

Ця програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Вченої ради Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

1. Профіль освітньо-професійної програми

«Мистецтвознавство»

(спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», спеціалізації «Мистецтвознавство»)

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківська державна академія дизайну і мистецтв
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації
Офіційна назва освітньої програми	Мистецтвознавство
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Сертифікат про акредитацію серія НД-IV, №2179684 від 16.06.2016 р., термін дії - 01.07.2026 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	01.07.2026 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.ksada.org
2 – Мета освітньої програми	
Формування загальних і професійних компетентностей, що необхідні для практичної діяльності у сфері мистецтва, мистецтвознавства, художньої критики, наукових досліджень, викладанні фахових дисциплін у закладах художньої освіти, розвиток базових та інноваційних навичок для вирішення спеціалізованих завдань та практичних проблем у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація /за наявності/)	Галузь знань – «Культура і мистецтво», спеціальність – «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», спеціалізація: «Мистецтвознавство».
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта, зорієнтована на отримання ґрунтовних знань з історії і теорії мистецтва, мистецтвознавства, навичок наукових досліджень у сфері мистецтва, в музейно-галерейній, мистецькій, викладацькій діяльності, арт-журналістиці і художній критиці тощо. Ключові слова: мистецтвознавство, історія і теорія мистецтв, художня критика, наукові дослідження, сучасне мистецтво.

Особливості програми	Програма забезпечує підготовку бакалаврів у тісній співпраці з художніми музеями та галереями регіону, культурно-науковими інституціями, історико-культурними місцями України, Національною спілкою художників України.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Бакалавр з образотворчого мистецтва за спеціалізацією: «Мистецтвознавство» може займати первинні посади згідно з «Класифікатором професій» України ДК 003:2010 : 3340 Викладач початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів 3414 Екскурсовод (мистецтвознавець) 3417 Мистецтвознавець аукціоніст 3476 Організатор у сфері культури та мистецтва (куратор мистецьких проєктів) <i>Випускники можуть працювати на посадах:</i> – співробітник музею, галереї, виставкового центру; – організатор виставкових програм, культурно-мистецьких проєктів і заходів креативної індустрії; – арт-критик, арт-публіцист, арт-журналіст; – мистецтвознавець-експерт; – викладач початкового курсу історії образотворчого мистецтва в дитячих закладах естетичного виховання; – співробітник науково-методичних центрів охорони культурної спадщини, громадських організацій, засобів масової інформації. Специфіка ОПП передбачає, що випускники можуть працювати фрілансерами.
Подальше навчання	Можливість продовження освіти за програмами другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання: комплексне поєднання лекційних, семінарських та практичних занять; мультимедійні заняття, самонавчання (самостійна робота); навчання із залученням можливостей різноманітних мистецьких інституцій і експертів-практиків; виконання мистецьких проєктів; проходження виробничої, педагогічної практик, авторські методики викладачів кафедр з проблемними дискусіями, гостьовими лекціями й виїзними екскурсіями.
Оцінювання	Поточний і підсумковий контроль. Поточний контроль включає контрольні роботи, тестування, індивідуальні самостійні завдання (проєкти, презентації, участь у студентських конференціях). Підсумковий контроль - іспити, заліки, курсові проєкти, випускова атестація.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського

	<p>суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 13. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.</p> <p>ФК 2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.</p> <p>ФК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.</p> <p>ФК 4. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.</p> <p>ФК 5. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.</p> <p>ФК 6. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.</p> <p>ФК 7. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва</p> <p>ФК 8. Здатність використовувати професійні знання у практичній мистецтвознавчій діяльності.</p> <p>ФК 9. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.</p> <p>ФК 10. Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ФК 11. Здатність презентувати художні твори та</p>

	<p>мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.</p> <p>ФК 12. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>На підставі набутих компетентностей випускник має демонструвати знання та навички з мистецької та освітньої діяльності:</p> <p>ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.</p> <p>ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ПРН 3. Формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення державною та іноземною (- ними) мовами,.</p> <p>ПРН 4. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням</p> <p>ПРН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.</p> <p>ПРН 6. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.</p> <p>ПРН 7. Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування, приладові та мікрохімічні дослідження).</p> <p>ПРН 8. Визначати мету, завдання та етапи дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.</p> <p>ПРН 9. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.</p> <p>ПРН 10. Застосовувати сучасне програмне забезпечення у професійній діяльності</p> <p>ПРН 11. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.</p> <p>ПРН 12. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів</p> <p>ПРН 13. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.</p> <p>ПРН 14. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.</p> <p>ПРН 15. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.</p> <p>ПРН 16. Дотримуватися морально-етичних норм, принципів і правил поведінки в сучасному суспільстві, норм академічної доброчесності в професійній діяльності.</p> <p>ПРН 17. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках і матеріалах</p> <p>ПРН 18. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення композиційних рішень, аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу</p>	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Специфічна особливість кадрового забезпечення освітньої програми – це високий кваліфікаційний рівень викладачів зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація та споріднених спеціальностей, які поєднують педагогічну фаховість з активною науковою, науково-популяризаційною та практичною роботою. Залучення до проведення лекційних і практичних занять експертів-практиків мистецьких інституцій.</p>

Матеріально-технічне забезпечення	Використання навчального середовища ХДАДМ: аудиторії для лекційних та практичних занять з теоретичних дисциплін з необхідним обладнанням, майстерні, музей Академії, виставкові майданчики, навчальна наукова лабораторія «Мистецтвознавчий центр «Академія» тощо. Залучення можливостей мистецьких інституцій.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Бібліотечний ресурс, зокрема ХДАДМ https://ksada.org/4biblioteka.html . Інформаційні та комунікаційні технології, інтерактиви в сучасному арт-просторі. Кафедральний ресурс: монографії викладачів ОПП, авторські навчально-методичні комплекси, рекомендації для самостійної роботи, методичний фонд робіт студентів кафедри.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування.
Міжнародна кредитна мобільність	Укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ K1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання студентів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Наявна можливість для фізичних осіб. Підготовчі курси з української мови.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. Контролю
1	2	3	4
Нормативні компоненти ОП			
НК 1	Правознавство	3	залік
НК 2	Іноземна мова (англійська)	8	залік/іспит
НК 3	Історія світової культури	8	залік
НК 4	Сучасні мистецькі практики у культурно-історичному контексті	3	іспит
НК 5	Філософія	3	іспит
НК 6	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	іспит
НК 7	Методика викладання дисциплін образотворчого мистецтва	3	залік
НК 8	Безпека життєдіяльності, основи екології і охорони праці	3	іспит
НК 9	Історія українського мистецтва	13	іспит
НК 10	Історія зарубіжного мистецтва	28	іспит
НК 11	Мистецтво постмодернізму	3	іспит
НК 12	Еволюція стилів в мистецтві	3	залік
НК 13	Теорія мистецтв	9	залік
НК 14	Історія мистецтвознавства та художньої критики	6	залік/іспит
НК 15	Проблеми сучасного мистецтва і мистецтвознавства	4	іспит
НК 16	Художні теорії ХХ ст.	3	залік
НК 17	Основи наукових досліджень	23	залік/ іспит
НК 18	Основи музеєзнавства	3	залік
НК 19	Основи кураторства	3	залік
НК 20	Галерейництво України і сучасний арт-простір	3	залік
НК 21	Колекціонування творів мистецтва і сучасний арт-	3	залік

	ринок		
НК 22	Міфологія	3	залік
НК 23	Етнологія	3	іспит
НК 24	Редагування і цифрові технології	3	залік
НК 25	Творчі майстерні	6	залік
НК 26	Арт-журналістика	4	залік
НК 27	Сучасна арт-критика	3	залік
НК 28	Практика педагогічна	3	залік
НК 29	Практика навчальна	3	залік
НК 30	Практика виробнича	3	залік
НК 31	Практика переддипломна	3	залік
НК 32	Кваліфікаційна робота	5	
Загальний обсяг нормативних компонент:		177	

Вибіркові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ВБлок 1	Психологія творчості Історія України Етика	3	залік
ВБлок 2	Експертиза творів мистецтва Теоретичні основи фотографічної практики Іконографія	3	залік
ВБлок 3	Фізична культура Література у дзеркалі художньої культури Основи фешн фотографії Постановочне фото Дизайн інтерфейсів	3	залік
Цикл професійної підготовки			
ВБлок 4	Іноземна мова за фахом: англійська Іноземна мова за фахом: німецька	36	залік/іспит
ВБлок 5	Аналіз творів сучасного мистецтва Філософія мистецтва	6	залік
ВБлок 6	Історія світового фотомистецтва Історія теа-кіномистецтва Історія дизайну	6	залік
ВБлок 7	Історія декоративно-ужиткового мистецтва Історія матеріальної культури, костюму, побуту	6	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		63	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема послідовності вивчення компонент освітньої програми

Шифр ОПП	за	1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
НК 1								+	
НК 2		+	+						
НК 3		+	+						
НК 4					+				
НК 5				+					
НК 6						+			
НК 7							+		
НК 8			+						
НК 9				+	+	+	+		
НК 10		+	+	+	+	+	+		
НК 11								+	
НК 12									+
НК 13		+	+	+					
НК 14							+	+	
НК 15									+
НК 16									+
НК 17		+	+	+	+	+	+	+	
НК 18		+							
НК 19						+			
НК 20									+
НК 21								+	
НК 22		+							
НК 23		+							
НК 24							+		
НК 25			+	+					
НК 26						+			
НК 27									+
НК 28							+		
НК 29			+						
НК 30					+				
НК 31									+
НК 32									+
ВБ 1								+	
ВБ 2						+			
ВБ 3					+				
ВБ 4				+	+	+	+	+	+
ВБ 5					+				

ВБ 6						+		
ВБ 7			+					

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Мистецтвознавство» проводиться у формі захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації / Мистецтвознавець

Атестація здійснюється відкрито у формі публічного захисту (презентації) кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Харківській державній академії дизайну і мистецтв здійснюються практичні заходи щодо функціонування системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур:

1. Визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
2. Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
3. Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
4. Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
5. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
6. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
7. Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
8. Забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладів вищої освіти.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

